

**Ceny Ministerstva vnitra za kvalitu a inovaci ve veřejné správě
ročník 2012**

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z ŘEŠENÍ

- ☐ **bronzového stupně ceny**
☐ **stříbrného stupně ceny**
☒ **inovace**

(zatrhněte cenu, o jakou soutěžíte)

1. Název řešení:

Protikorupční politika Jihomoravského kraje – aktivity Jihomoravského kraje v oblasti boje s korupcí

2. Autor zprávy:

Jméno: Mgr. Hana Bočková
Funkce: referent odboru kontrolního a právního
Organizace: Krajský úřad JMK
Telefon: 541 651 255
E-mail: bockova.hana@kr-jihomoravsky.cz

Jméno: Ing. Jarmila Beránková, Ph.D.
Funkce: manažerka kvality
Organizace: Krajský úřad JMK
Telefon: 541 651 223
E-mail: berankova.jarmila@kr-jihomoravsky.cz

3. Organizace, kde bylo řešení aplikováno:

Jihomoravský kraj (dále jen „JMK“)
Krajský úřad Jihomoravského kraje
Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno

4. Popis řešení

4.1 Podstata řešení:

Protikorupční politika JMK představuje komplexní, účinný a efektivní systém prevence korupce, sestávající se z nástrojů a opatření, kterými je možné aktivně korupci předcházet a odhalovat. Je prováděna systémově prostřednictvím těchto na sebe navázaných nástrojů:

Stálá pracovní skupina pro oblast prevence korupce

Stálá pracovní skupina, která byla zřízena usnesením RJMK č. 6334/10/R84 přijatém na 84. schůzi konané dne 27.9.2010, vznikla jako poradní a iniciativní orgán rady kraje. Zastoupení jsou v ní jak zástupci samosprávy, tak zaměstnanci zařazení KrÚ JMK, přičemž při sestavování byl reflektován věcný a funkční vztah k dané problematice. Členy pracovní skupiny jsou tak předsedové Výboru kontrolního a Výboru finančního Zastupitelstva Jihomoravského kraje, pověřený člen RJMK, předseda Komise regionálního rozvoje a vedoucí odboru kontrolního a právního KrÚ JMK. Na 91. schůzi RJMK konané dne 25.11.2010 byl pak schválen Jednací řád Stálé pracovní skupiny.

Stálá pracovní skupina se v rámci své činnosti věnuje otázkám implementace protikorupčních opatření do praxe JMK a jeho orgánů.

Protikorupční linka Jihomoravského kraje

Usnesením rady kraje č. 6684/10/R88 přijatém na 88. schůzi konané dne 26.10.2010 byla schválena Pravidla pro nakládání s podněty obsahujícími podezření na korupční jednání (směrnice č. 71/INA-VOK). Prostřednictvím tohoto dokumentu došlo ke zřízení Protikorupční linky JMK a současně k podrobné úpravě postupů pro nakládání s přijatými podněty, jejich zpracování, evidenci a vyřizování. Protikorupční linka JMK je chápána jako souhrn technických opatření, prostřednictvím, kterých je možno podávat podněty obsahující podezření z korupčního jednání orgánů JMK, jejich zaměstnanců či členů a příspěvkových organizací zřizovaných JMK (speciální telefonní linka, e-mail, podatelna). Podněty, které mohou být i anonymní, lze tak podat telefonicky nebo písemně v elektronické či listinné podobě popř. prostřednictvím internetového formuláře umístěného na Protikorupčním portálu JMK (viz níže). Evidenci a vyřizování přijatých podnětů provádí pracovník pověřený ředitelkou KrÚ JMK na návrh hejtmána JMK. Tento pracovník zároveň každé pololetí zpracovává zprávu o vyřizování podnětů přijatých prostřednictvím protikorupční linky a tuto zprávu předkládá RJMK. Po projednání RJMK je zpráva uveřejňována na Protikorupčním portálu JMK.

Protikorupční strategie Jihomoravského kraje a Mapa korupčních rizik

Jedná se o dokument koncepčního charakteru v oblasti prevence korupce a boje s ní, který schválila RJMK usnesením č. 7789/11/R108 na 108. schůzi konané dne 10.3.2011. Jeho obsahem je popis hlavních zásad a pravidel a také možných a žádoucích systémových i individuálních opatření vedoucích ke snížení korupčních rizik a vymezení základního směřování souvisejících aktivit. Součástí tohoto dokumentu je stanovení konkrétních cílů v oblasti prevence korupce, kterých chce JMK dosáhnout do konce roku 2014. Přílohu tohoto dokumentu tvoří tzv. Mapa korupčních rizik – dokument mapující oblasti současného systému, ve kterých hrozí nebezpečí výskytu korupčního jednání. Mapa korupčních rizik byla vypracována jak pro JMK, tak pro jím zřízené příspěvkové organizace.

Protikorupční strategie JMK mj. obsahuje:

- strategickou vizi JMK v oblasti prevence korupce
- dlouhodobý strategický cíl, kterého chce JMK v této oblasti dosáhnout
- konkrétní dílčí cíle vedoucí jednak k minimalizaci korupčních rizik jak v rámci JMK, tak i u jím zřizovaných příspěvkových organizací a jednak k naplnění strategického cíle a vize JMK. Pro každý cíl jsou stanoveny termíny pro jejich splnění a indikátory potřebné pro jejich vyhodnocení

Vyhodnocení plnění těchto cílů je prováděno prostřednictvím Zprávy o plnění Protikorupční strategie JMK. První Zpráva o plnění Protikorupční strategie JMK byla schválena RJMK na 168. schůzi konané dne 14.6.2012.

Kodex etiky Jihomoravského kraje

Kodex etiky JMK schválila RJMK usnesením č. 7789/11/R 108 na 108. schůzi konané dne 10.3.2011. Účelem předmětného kodexu je deklarace žádoucích standardů chování, které JMK očekává od členů volených orgánů JMK, zaměstnanců JMK zařazených do krajského úřadu a ředitelů a zaměstnanců příspěvkových organizací zřizovaných JMK při výkonu veřejné správy. Kodex etiky Jihomoravského kraje je závazný pro zaměstnance JMK zařazené do krajského úřadu. Současně s ním byli seznámeni i zastupitelé JMK a prostřednictvím pravidelných porad i ředitelé příspěvkových organizací zřizovaných JMK, kterým bylo uloženo implementovat jej do vnitřních předpisů jimi řízených organizací.

Protikorupční portál Jihomoravského kraje www.krajbezkorupce.cz

Jedním z dílčích cílů definovaných v rámci realizace Protikorupční strategie JMK byl mj. i úkol vybudovat webový protikorupční portál, na kterém budou zveřejňovány aktuální informace a výsledky boje proti korupci v rámci JMK včetně poskytování podrobných údajů o veřejných zakázkách zadávaných JMK a jím zřizovanými příspěvkovými organizacemi. V návaznosti na tento cíl byla rozhodnutím ředitelky KrÚ JMK zřízena s účinností od 18.7.2011 pracovní skupina pro zavedení webového portálu „KRAJBEZKORUPCE.CZ“ do praxe a jeho další správu. Protikorupční webový portál

byl následně spuštěn v průběhu července a srpna 2011 a postupně jsou jeho prostřednictvím zveřejňovány především informace o protikorupční politice kraje, o fungování protikorupční linky JMK, údaje o nakládání s majetkem kraje, veřejných zakázkách a dotacích poskytovaných z rozpočtu JMK. Pracovní skupina se schází dle potřeby a zabezpečuje, aby informace zveřejňované na portálu byly aktuální a dostatečně vypovídající.

Zveřejňování informací o veřejných zakázkách zadávaných Jihomoravským krajem a jím zřízenými organizacemi prostřednictvím systému EZAK

Požadavek na zveřejňování informací o veřejných zakázkách zadávaných Jihomoravským krajem, jím zřízenými organizacemi a centrálním zadavatelem CEJIZA s.r.o. byl dalším z dílčích cílů definovaných Protikorupční strategií JMK, který se podařilo naplnit. Údaje o veřejných zakázkách jsou zveřejňovány prostřednictvím systému E-ZAK, jež je součástí protikorupčního webového portálu a který obsahuje profily zadavatelů (tj. JMK, příspěvkových organizací kraje a CEJIZA s.r.o.). Před jeho spuštěním bylo provedeno seznámení dotčených subjektů s jeho fungováním a se způsobem zadávání informací o veřejných zakázkách do systému. V současné době jsou zveřejňovány informace o veřejných zakázkách v předpokládané hodnotě přesahující 500 tis. Kč bez DPH. Systém byl spuštěn k 1.2.2012.

4. 2 Důvod a cíle řešení (včetně doložení jejich měřitelnosti):

Cílem Protikorupční politiky JMK je co nejvíce snížit možnost korupčního jednání, preventivně a aktivně působit proti tomuto negativnímu společenskému jevu. Snahou je zajistit maximální informovanost veřejnosti především o oblastech, ve kterých existuje zvýšené riziko vzniku korupčního jednání (veřejné zakázky, oblast majetku), i o dalších aktivitách, které by pomohly minimalizovat rizika vzniku korupce. Dlouhodobým strategickým cílem JMK v oblasti protikorupční politiky JMK je pak dosáhnout otevřeného a transparentního rozhodování ve všech oblastech svěřených do působnosti JMK zároveň přispět ke zlepšení mínění veřejnosti o regionálních politicích, úřednících a dalších veřejných zaměstnancích podílejících se na výkonu správy území, na hospodaření s veřejným majetkem a na poskytování služeb veřejnosti. Měřitelnost tohoto řešení je posuzována prostřednictvím naplňování jednotlivých protikorupčních aktivit.

4.3 Implementace řešení:

Implementace aktivit probíhala v následujících etapách:

I. Etapa: II. pololetí 2010 – I. pololetí 2011

- Ustanovení Stálé pracovní skupina pro oblast prevence korupce - zřízena usnesením Rady Jihomoravského kraje (dále jen „RJMK“) přijatém na 84. schůzi konané dne 27.9.2010. Na 91. schůzi RJMK konané dne 25.11.2010 byl pak schválen Jednací řád Stálé pracovní skupiny
- Zřízení Protikorupční linky JMK - usnesením RJMK přijatém na 88. schůzi konané dne 26.10.2010 byla schválena Pravidla pro nakládání s podněty obsahujícími podezření na korupční jednání, prostřednictvím kterých byla zřízena Protikorupční linka JMK
- Zpracování Mapy korupčních rizik - na 91. schůzi konané dne 25.11.2010 vzala RJMK tento materiál na vědomí
- Přijetí Protikorupční strategie JMK a Kodexu etiky JMK – oba dokumenty schválila usnesením RJMK dne 10.3.2011 a následně dne 23.6.2011 je vzalo Zastupitelstvo Jihomoravského kraje na vědomí

II. Etapa: II. pololetí 2011 - dosud (realizace opatření vyplývajících z cílů definovaných Protikorupční strategií JMK)

- Zřízení Pracovní skupiny pro zavedení webového portálu www.krajbezkorupce.cz do praxe a jeho další správu – rozhodnutím ředitelky Krajského úřadu Jihomoravského kraje (dále jen „KrÚ JMK“), účinném od 18.7.2011
- Spuštění Protikorupčního portálu JMK - červenec – srpen 2011

- Zprovoznění nástroje k uveřejňování veřejných zakázek v hodnotě nad 500 000,- Kč bez DPH zadávaných jak JMK, tak jím zřízenými organizacemi k 1.2.2012
- Zpráva o plnění Protikorupční strategie JMK – schválena usnesením RJMK na 168. schůzi konané dne 14.6.2012
- Aktualizace Protikorupční strategie JMK – schválena usnesením RJMK na 181. schůzi konané dne 4.10.2012

- **zainteresované strany**

- orgány JMK – hejtman, rada, zastupitelstvo
- zaměstnanci JMK zařazení do krajského úřadu
- příspěvkové organizace zřizované JMK
- CEJIZA s.r.o. – centrální zadavatel
- veřejnost

- **odpovědnost za řešení**

Hejtman JMK, Rada JMK, ředitelka KrÚ JMK, Stálá pracovní skupina pro oblast prevence korupce, vedoucí jednotlivých odborů KrÚ JMK

- **podpora řešení ze strany vedení**

Zavádění jednotlivých protikorupčních aktivit mělo od počátku podporu ze strany vedení JMK i managementu KrÚ JMK.

- **podpora řešení ze strany zaměstnanců**

Ano, od počátku se na návrzích jednotlivých protikorupčních aktivit a jejich zavádění do praxe podíleli zainteresovaní zaměstnanci.

- **překážky**

Při schvalování některých aktivit volenými orgány kraje bylo potřeba získat podporu napříč politickým spektrem. Pro úspěšné fungování systému E-ZAK bylo nutné překonat počáteční nedůvěru resp. neochotu ze strany příspěvkových organizací a zajistit jejich plnou spolupráci.

- **úspěchy**

Protikorupční aktivity kraje byly hodnoceny kladně Mgr. Karolínou Peake, místopředsedkyní vlády ČR, předsedkyní Legislativní rady ČR a předsedkyní Vládního výboru pro koordinaci boje s korupcí které byly prezentovány při příležitosti její návštěvy a osobního setkání s hejtmanem kraje dne 27.1.2012.

5. Výsledky řešení

- **Jaké byly hlavní výsledky (uvést pokud možno kvalitativní i kvantitativní ukazatele)?**

Provoz Protikorupční linky Jihomoravského kraje

Počty a vyhodnocení přijatých podnětů za jednotlivá období:

Statistické údaje	2010 (1.11.- 31.12.2010)	2011 (1.1.- 31.12.2011)	2012 (1.1.- 30.9.2012)
Celkový počet podnětů	15	38	22
s identifikačními údaji podatele	8	19	15
anonymní	7	19	7

Způsob podání resp. doručení			
telefonicky	2	6	6
elektronicky	12	22	5
pošta	1	9	8
osobně	0	1	3
Prošetřeno	6	8	5
oprávněný	0	0	0
částečně oprávněný	0	0	0
neoprávněný	4	8	4
neprokazatelný	2	0	0
v šetření	0	0	1
Postoupeno	1	8	8
orgánům činným v trestním řízení	0	6	5
jiným orgánům	1	2	3
Založeno bez dalšího¹⁾	3	17	9
Řešeno v jiném režimu	5	5	0
Poradenství	1	11	4

¹⁾ Jednalo se převážně o anonymní podání, jež byly z důvodu nedostatku kompetencí JMK resp. s ohledem na obecnost či neurčitost obsahu založeny.

Komentář k vyhodnocení je součástí pololetních zpráv, jež jsou zveřejňovány prostřednictvím Protikorupčního portálu JMK.

Schválení Protikorupční strategie Jihomoravského kraje realizace v ní definovaných cílů

Plnění definovaných cílů bylo vyhodnocováno prostřednictvím stanovených indikátorů a také z hlediska dodržení stanovených termínů pro jejich splnění. Vyhodnocení plnění bylo provedeno, jak již bylo uvedeno výše, prostřednictvím Zprávy o plnění Protikorupční strategie JMK, kterou schválila RJMK na 168. schůzi konané dne 14.6.2012. V ní je shrnut aktuální stav plnění jednotlivých cílů, vyhodnocení naplnění indikátorů, zhodnocení přínosů realizovaných cílů včetně návrhu opatření. Na základě této zprávy následně došlo k revizi Protikorupční strategie JMK a k aktualizaci jednotlivých cílů, včetně definování cílů nových. Aktualizaci Protikorupční strategie JMK schválila RJMK na své 181. schůzi konané dne 4.10.2012. Původní znění Protikorupční strategie JMK i její aktualizovaná verze a Zpráva o plnění Protikorupční strategie JMK jsou přílohou této zprávy.

Přijetí Kodexu etiky Jihomoravského kraje

Měřitelným ukazatelem je samotná existence Kodexu etiky JMK, který je závazný pro zaměstnance JMK zařazené do krajského úřadu a to prostřednictvím úpravy v interním normativním aktu 2/INA-KrÚ Pracovní řád. Současně bylo usnesením Zastupitelstva Jihomoravského kraje (dále jen „ZJMK“) č. 1432/11/Z 23 přijatém na 23. zasedání konaném dne 23.6.2011 uloženo členům ZJMK, aby se s Kodexem etiky JMK seznámili. Kodex etiky JMK je zveřejněn na Protikorupčním portálu JMK.

Provozování Protikorupčního portálu Jihomoravského kraje na stránkách www.krajbezkorupce.cz

I v tomto případě je měřitelným ukazatelem samotná existence portálu a jeho fungování. Činnost pracovní skupiny pro zavedení webového portálu „KRAJBEZKORUPCE.CZ“ do praxe a jeho další správu je zaznamenávána prostřednictvím zápisů ze zasedání, v nichž jsou mj. stanovovány úkoly a následně i vyhodnocováno jejich plnění.

Zveřejňování informací o veřejných zakázkách zadávaných JMK a jím zřízenými organizacemi prostřednictvím systému E-ZAK

Systém byl spuštěn k 1.2.2012 a slouží jako profil zadavatele pro JMK, jím zřízené příspěvkové organizace a centrálního zadavatele CEJIZA s.r.o.. V současné době jsou zveřejňovány informace o veřejných zakázkách v předpokládané hodnotě přesahující 500 tis. Kč bez DPH. Systém v současnosti využívá 246 veřejných zadavatelů. Ke dni 8. 10. 2012 bylo zveřejněno a zadáno celkem 174 zakázek -

113 zakázek malého rozsahu, 53 podlimitních veřejných zakázek a 8 nadlimitních veřejných zakázek. JMK z celkového počtu zadal 42 veřejných zakázek.

- ***Jaké nástroje pro jejich měření jste použili a jak hodnověrné jsou důkazy?***

- Údaje z evidence podnětů přijatých prostřednictvím Protikorupční linky JMK – počet přijatých podnětů, subjekty proti nimž podnět směřuje, obsah podnětu, způsob vyřízení podnětu, zpracované pololetní zprávy a jejich zveřejnění na protikorupčním portálu
- Indikátory a termíny obsažené u jednotlivých cílů obsažených v Protikorupční strategii JMK vyhodnocené prostřednictvím Zprávy o plnění Protikorupční strategie JMK
- Existence výslovné úpravy závaznosti Kodexu etiky JMK pro zaměstnance zařazené do krajského úřadu v Pracovním řádu
- Existence a funkčnost Protikorupčního portálu JMK a aktuálnost zveřejněných dat, zápisy ze zasedání pracovní skupiny
- Objem zveřejněných informací k veřejným zakázkám na profilech zadavatelů

- ***Vyskytly se nějaké specifické faktory, které mohly ovlivnit úspěch tohoto řešení?***

Zavedení některých protikorupčních aktivit vyžadovalo spolupráci s řediteli příspěvkových organizací. Vzhledem k počtu příspěvkových organizací JMK a skutečnosti, že se jedná o samostatné právní subjekty, bylo třeba zvolit pro prezentaci těchto aktivit odpovídající přístup.

- ***Projevil se nějaký vedlejší negativní či pozitivní účinek?***

Počáteční neochota některých zainteresovaných subjektů (zaměstnanci zařazení do KrÚ JMK, příspěvkové organizace JMK) implementovat jednotlivá protikorupční opatření do praxe, obava z nárůstu administrativy.

Díky realizaci jednotlivých protikorupčních aktivit a celkovému koncepčnímu řešení této problematiky je JMK daleko lépe připraven na implementaci protikorupčních opatření vyplývajících z jednotlivých kroků Vlády ČR v oblasti této problematiky především pak z aktuální Strategie vlády v boji proti korupci.

6. Inovativnost a přenositelnost dobré praxe

- ***V čem spočívá inovativnost tohoto řešení? Jak se liší od jiných či podobných aplikací/přístupů?***

Inovativnost uvedeného řešení spočívá především v komplexnosti protikorupčních aktivit realizovaných JMK. Podobné komplexní řešení v oblasti boje proti korupci není na ostatních krajských úřadech, pokud je nám známo, zavedeno. JMK považuje boj proti korupci a přijímání preventivních opatření k eliminaci korupčních rizik za svou prioritu a domnívá se, že potírání korupce by se mělo odehrávat na všech úrovních veřejné správy. Přidanou hodnotou tak vnímáme především ve skutečnosti, že na regionální úrovni veřejné správy byl poprvé realizován ucelený soubor protikorupčních opatření, jež mají potenciál snížit či eliminovat možná korupční rizika. Díky představenému souhrnnému řešení JMK má veřejnost zajištěnu:

- vyšší míru transparentnosti prováděných činností,
- možnost laické (občanské) i odborné kontroly nad využíváním veřejných prostředků,
- možnost ohlásit podezření na korupční jednání.

Tímto prokazatelně zlepšuje svou činnost i činnost jím zřízených organizací a zvyšuje tak kvalitu poskytovaných veřejných služeb.

- ***Může být/bylo již toto řešení přeneseno/aplikováno v jiné organizaci či sektoru? Pokud ano, které jeho základní prvky? Nebo jste v tomto případě sami využili dobrou praxi od jiných organizací?***

JMK je známo, že některé organizace taktéž realizují určité dílčí protikorupční aktivity (např. zřízení protikorupční linky, zveřejňování informací o veřejných zakázkách apod.). Lze tedy konstatovat, že popsané řešení má určitě potenciál pro přenos do dalších organizací, a to v podstatě ve všech jeho prvcích.

- ***Jaké nejdůležitější poznatky/zkušenosti jste při realizaci řešení získali?***

Pro maximální účinnost protikorupčních aktivit je třeba přijmout co nejkomplexnější řešení, tj. neomezit se pouze na jednu, dvě aktivity ale realizovat celistvý soubor na sebe navazujících opatření, které pokryjí nejrizikovější oblasti. Nezbytná je také podpora všech zainteresovaných stran a především politická vůle k realizaci těchto aktivit. Také je třeba počítat s tím, že hmatatelné výsledky se dostaví nikoli ihned po zavedení protikorupčních opatření do praxe, ale až v dlouhodobějším horizontu.

- ***Jaké je Vaše doporučení pro ty, kteří se zajímají o implementaci tohoto řešení ve své organizaci?***

Je třeba mít podporu nejen vedení úřadu, ale především ze strany volených orgánů a to od počátku implementace až po praktickou realizaci jednotlivých aktivit.

- ***Souhlasíte s prezentací Vašeho řešení na nadcházející Národní konferenci kvality ve veřejné správě a v časopise Veřejná správa jakožtos prezentací dobré praxe?***

Ano.

7. Přílohy

Protikorupční strategie Jihomoravského kraje schválená dne 10.3.2011

Zpráva o plnění Protikorupční strategie Jihomoravského kraje

Protikorupční strategie Jihomoravského kraje ve znění 1. aktualizace schválená dne 4.10.2012

Datum: 10. 10. 2012

Vyhotovila: Mgr. Hana Bočková; Ing. Jarmila Beránková, Ph.D.

Podpis: JUDr. Věra Vojáčková, ředitelka Krajského úřadu Jihomoravského kraje